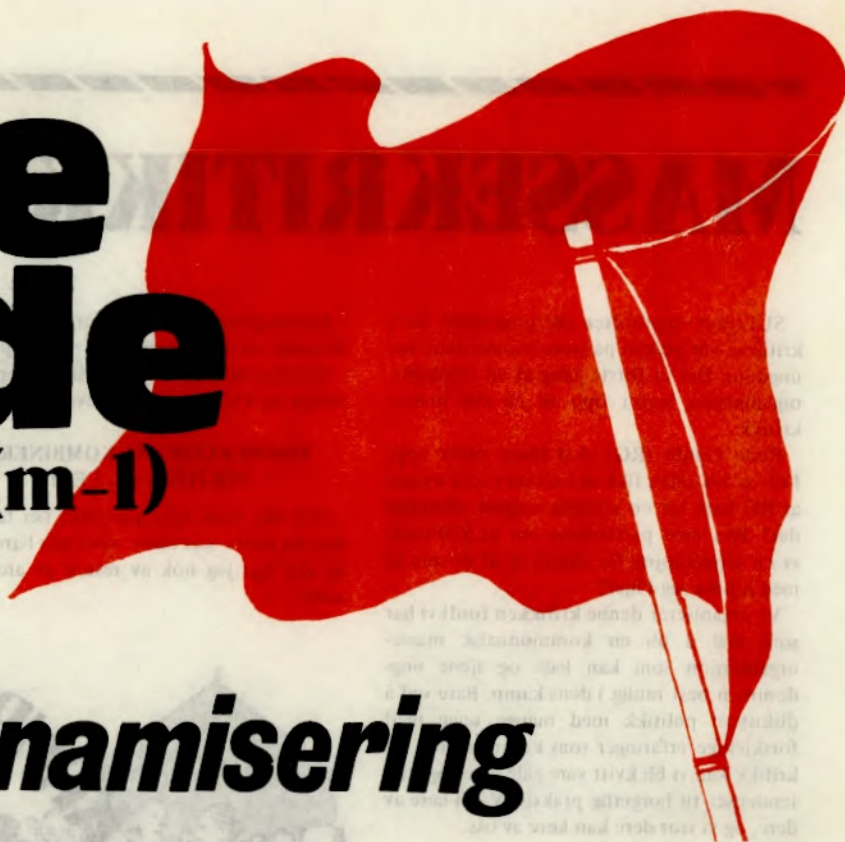

Røde Garde

Avisa til SUF(m-l)

Nr.5 - 1972 50øre

Nixons vietnamisering

er knust!

I slutten av mai kunne Sør-Vietnams provisoriske regjering (PRR) melde at 12 av de 17 millionene som bor i Sør-Vietnam nå er befridd! Hele provinser er under full kontroll av frigjøringsfronten.

FNLs offensiv har slått Nixons »seierstaktikk» i filler. Planen var å »vietnamisere» krigen, Thieu-regimet skulle stå for krigføringen, amerikanerne skulle gi råd. I stedet har Saigon-hæren brutt sammen. Soldatene deserterer og overgir seg, hele provinser blir gitt opp.

Se side 4.

Nå gjelder det EEC

Brevveksling

Hun heter Else og han skriver brev til henne fra København.

Han skriver at han er »høy» og at Gud er stor.

Han skriver at han skal på hike-tur til Nepal

og at den moderne ESP-forskningen er i ferd med å bevise at de tibetanske kronikerne snakket sant.

Jeg elsker deg, skriver han.

Etter 14 dager får han svar.

Hun skriver at EEC er monopolkapitalens fremstøt

mot det arbeidende folket

og at kampen mot innføring av normerte prøver i skolen fortsetter.

Hun skriver at hun ikke elsker ham og spør hva faen han skal i Nepal.

(Stig Holmås)

VELKOMMEN

TIL SUF(ML)S

SOMMERLEIRE!

MASSEKRITIKK AV SUF(m-l)

SUF(m-l) oppfordrer alle progressive til å kritisere vår praksis på store sommerleire for ungdom. Det er første gang at en ungdomsorganisasjon legger opp til en slik massekritikk.

Røde Garde (RG) skal blant annet opp. For en tid siden fikk vi leserbrev som mente at RG bare var en samling slagord, stemmer det? Hva med påstandene om at SUF(m-l) er en organisasjon for eliten, og at de som er med jobber seg i hjel?

Vi organiserer denne kritikken fordi vi har som mål å bli en kommunistisk masseorganisasjon som kan lede og tjene ungdommen best mulig i dens kamp. Bare ved å diskutere politikk med mange unge med forskjellige erfaringer som kommer med sin kritikk kan vi bli kvitt våre gale ideer og våre tendenser til borgerlig praksis. Vi vil lære av dere, og vi tror dere kan lære av oss.

EEC.

EEC blir hovedsaken på leiren fordi det er den alvorligste trusel mot oss. Derfor må vi ha en riktig linje i kampen og vite hva EEC er. Er det for eksempel riktig som noen hevder at EEC er en naturlig utvikling av kapitalismen, at det er en stat? Hva betyr EEC for oss og andre folkegrupper og verden? Hva blir vår oppgave fram til folkeavstemningen? Hvordan vil kampen arte seg etterpå? Hvordan skal vi klare oss utenfor, hva vil det si å føre nasjonal og selvstendig politikk under monopolkapitalens diktatur? RG har tatt opp noen av disse spørsmålene i dette nummer, diskuter dem og forbered dere til leiren.

»SAMLING AV VENSTREKREFTENE?»

»Nå må de radikale slutte å sloss innbyrdes og heller konsentrere seg om kampen mot de reaksjonære», er det noen som sier. Vi er også for samling, men ikke på grunnlag av falsk enighet og utvannet politikk. Bare ved hjelp av grundige diskusjoner, og avdekking av motsetningene kan vi skape enhet på grunnplanet.

Borgerskapet har idag kontrollen over skolen, avisen, TV osv. og sprøyter ut sin propaganda. Det fører til at politiske grupper som vil tjene arbeiderklassen også blir preget av den ideologien mer eller mindre. For å si det med andre ord, en del av arbeiderbevegelsens politikk blir tilpasset borgerskapets ønsker og behov. Dette kalles opportuniste, og har f.eks. klart å ødelegge NKP. Derfor er det forskjellige linjer på venstresida, og de må diskuteres for å utkrystallisere den politikken som er mest fri for borgerlig påvirkning.

Kommunistisk organisering med demokratisk sentralisme blir satt opp mot anarkismen.

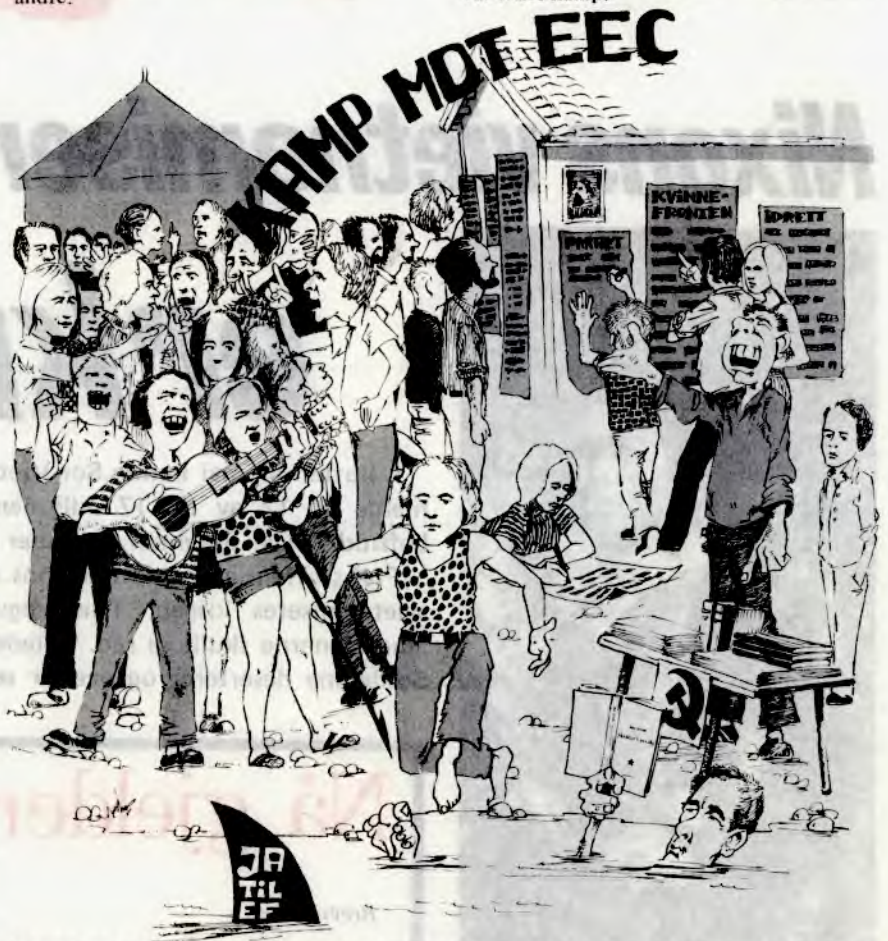
Revolusjonær strategi for naturvern og bevaring av ressursene opp mot populisme. Sosialistisk utenrikspolitikk opp mot Sovjet og KUs linje, for å nevne noen.

SOMMERLEIRENE KOMBINERER POLITIKK OG FERIE.

»En uke med bare politikk, nei takk, jeg skal ha ferie», sier noen. »Det blir bare stress, og det har jeg nok av resten av året», sier andre.

Dette er ikke riktig. Det har vært tendenser til det tidligere år, men nå skal leirene blant annet bygge på frivillige seminarer og møter. Det blir mye idrett, kultur, visesang, dans og andre aktiviteter etter hva du ønsker. Meningen med leirene er blant annet at du også etterpå skal føle deg uthvilt og ha fått et overskudd og inspirasjon til den siste store innsatsen for folkeavstemningen.

Bli med på å styrke og utvikle linjene for vår felles kamp.

Jeg melder meg på Rød Front-sommerleieren:

- ..... Troms/Finnmark, 30/7-6/8, antakelig på Polleidet i Lyngen.
- ..... Nordland, tid og sted opplyses seinere.
- ..... Trøndelag, 6/8 - 13/8, sted opplyses seinere.
- ..... Vestlandet, 30/7 - 6/8, sted opplyses seinere.

..... Østlandet/Sørlandet, 1: 1/8 - 6/8

..... II: 6/8-13/8 eller 16/7 - 23/7 (ikke klart ennå)

ML-gruppene arrangerer dessuten to leire for folk over 18-20 år, en for Østlandet/Sørlandet og en for Vestlandet.

Send påmelding til: SUF(m-l), Postboks 33, Tåsen, Oslo 8, eller til marxistleninister på stedet der du bor.

Navn ..... Adresse .....

SF uten linje på militæret?

Vi ser det som en målsetning å gå inn i militæret og undergrave mulighetene til å bruke det mot folket. Vårt arbeid i militæroleirene har gitt oss mange venner, erfaringer og gode resultater. Siden monopolkapitalens makt i siste instans hviler på militærapparatet, mener vi revolusjonære at leirene er en av våre viktigste poster. Klarer vi ikke å få med oss soldatene på lik linje med andre deler av folket, vil vi ha store vansker under en sosialistisk revolusjon.

Erling Borgen, redaksjonsmedlem i «Orientering», avtjener for tiden verneplikten på kontoret til Norges Gymnasiastsamband. Erling Borgen var formann i SFU den gangen APMIL (aksjon for politisk militærtjeneste) ble startet av en annen kjendt SFer, Lasse Efskind.

Røde Garde henvendte seg derfor til Erling Borgen og bad om å få et intervju, slik at vi kunne få greie på hans egen og SFUs syn på militærtjenesten. Vi forklarte at det ikke var «ugler i mosen» i forbindelse med intervjuet, han skulle få lese over hvert ord, før det gikk i trykken. Han svarte da at han var fullt villig til å la seg intervju. Han ville bare ha et par dager til å tenke på innholdet først.

Et par dager gikk, og vi tok igjen kontakt med Erling Borgen. «Jeg har droftet dette med noen partikamerater, og vi har kommet fram til at jeg ikke skal la med intervjuet», sa Erling Borgen. Han begrunnet det med at Finn Gustavsen og Tor Ole Flaaten hadde blitt dårlig behandla av «Klassekampen».

Vi skriver ikke om denne episoden for å henge ut en SFer spesielt. Vi skriver den fordi vi har inntrykk av at SF ikke har noen klar linje i dette viktige spørsmålet. Vi går ut fra at det var det som fikk Borgen til å avslå intervjuet. At Klassekampen har behandla disse SFerne dårlig er for oss helt uforstående. I siste nummer av Klassekampen blir Gustavsen så vidt vi forstår via overlag god plass.

RODE GARDE

Organ for SUF(m-l)
c/o Klassekampens distribusjon, Boks
6179 ETTERSTAD, Oslo 6. Postgiro
20 60 68.

Abonnementspris kr. 7,- pr. år.

RODE GARDE kommer ut med 10 nr.
i året. Redaktør og ansvarlig utgiver:
Arne Braten.

ENHET mot EEC !

EEC-tilhengerne begynner å bli desperate. Deres pengesterke korstog får slett ikke den oppslutning de hadde håpet. De er til og med nødt til å leie folk som kan stå på stand og dele ut de usaklige trykksakene deres. Når de ikke vinner fram ved egen hjelp, står bare en utveg åpen: De prøver å splitte og lamme EEC-motstanden.

I lang tid har Arbeiderbladet forsøkt å så splid mellom arbeidere og bønder som kjemper mot salg av Norge. De beskylder de fagorganiserte for å forene seg med «arbeiderklassens verste fiender – bøndene». Men de har ikke hatt særlig hell med seg.

Aftenposten er dyktigere. Sammen med VG har de hamret mot at «ansvarlige og demokratiske» EEC-motstandere som Folkebevegelsens daglige leder, Arne Haugestad, og formannen, Hans Borgen, allierer seg med marxist-leninistene. Med andre ord det gode, gamle kommunist-spøkelset.

Arne Haugestad, daglig leder i Folkebevegelsen mot EEC, skrev en artikkel i Aftenposten 18. mai som het: «Aftenposten og SUF – samme mål». Der påstår han at vi ml-ere deltar i Folkebevegelsen og dens arrangementer bare for å sverte den «demokratiske EEC-motstanden», og at vi «angriper» Folkebevegelsen for å ødelegge den. Til og med i avisa «EEC-nytt» blir de samme synspunktene ført fram i lederen. Denne avisen blir spredd i masseopplag i forbindelse med EEC-uka og utover.

Dette er alvorlig. Det er ikke lenge til folkeavstemninga, og alle EEC-motstandere burde skjønne at nå er ikke tida for å bekjempe hverandre. Alle motstandere må samle seg til felles, kraftige manifestasjoner. Vi må si klart fra at vi ikke kan være med på den feilen enkelte i Folkebevegelsen nå har gjort.

Hvis Haugestad holdt hodet kaldt et øyeblikk og tenkte seg om, burde han forstå at det er forskjell mellom det å kritisere svakheter og feil i frontens arbeid, og det å ønske å ødelegge fronten. Når vi kritiserer feil, er det fordi vi vil gjøre motstandskampen og dens organisasjoner så slagkraftige som mulig. Det er tåpelig å tro at det til enhver tid kan være full enighet om metodene for arbeidet i en bevegelse som rommer kristne, målfolk, senterpartifolk, arbeiderparti-medlemmer, kommunister og mange flere. De uenighetene som er må utnyttas til en åpen debatt innafor fronten. På den måten vil vi få en stadig bedre linje og en sterkere enighet. Noe helt annet er det å fly til JA-prensa med fortvilte forsikringer om at «Nei, vi demokrater vil aldri ha noe med kommunistene å gjøre». Den slags splittelse er bare tilhengerne tjent med.

Vi skal ikke la oss lure ut på den samme galeien og begynne «kamp» mot Haugestad. Vi har vært nødt til å svare på dette utspillet, men håper sjølsagt at sånt ikke skal gjenta seg. Alle revolusjonære må fortsette arbeidet i Folkebevegelsen, for å gjøre organisasjonen så slagkraftig som mulig.

»Vi driver USA bort fra vårt land»

Aldri har den amerikanske innsatsen i krigen i Indokina vært større enn i dag. Og likevel sier de at de trekker seg tilbake. I dag bomber amerikanske fly hver tomme av kampområdene, hele byer jevnes med jorda. Hver gang marionette-hæren skal ut av basene sine, er det amerikanske helikoptre som frakter dem.

Typisk for denne situasjonen var et »raid» marionette-troppene hadde i den befrierte Quang Tri-provinsen. Først gikk bombeflyene på, amerikanske B-52 fly la et område øde. Så ble tusen marionette-soldater landsatt i dette området med amerikanske helikoptre. Soldatene dro straks ned til kysten, der amerikanske skip lå klare og ventet på dem. Dette ble betegnet som en stor »moralsk» seier for marionette-troppene.

Etter at »vietnamiseringen» satte inn, har faktisk USA overtatt mer av krigføringen enn noensinne. 29. mai kunne også nyhetsbyråene melde at de amerikanske styrkene i Vietnam ikke hadde blitt redusert på en uke. Dette var første gang siden »tilbaketrekkingen» begynte, ble det sagt.

RESULTATER AV OFFENSIVEN

»I følge de amerikanske rådgiverne, flyktet faktisk hele den 3. infanteridivisjon på 10 000 mann, pluss 1000 »rangere» i panikk . . . De kapret sivile busser, og ingen prøvde å stanse dem, fordi offiserene hadde også stukket av . . . De stanset ikke en gang i Hue, men stjal motorsykler for å reise videre . . . Det var virkelig kvalmende å se.» (International Herald Tribune, 3. mai) Generalen for 3. divisjon ble avsatt av Thieu, fordi han ikke klarte å holde Quang Tri-provinsen. Hele divisjonen forsvant for generalen, han sto til slutt aleine tilbake. 56. regimet gjorde opprør, hele generalstaben, 2 oberstløytnanter, gikk over til frigjøringsstyrkene.

Folket har hatt store militære seirer under offensiven. Store hæravdelinger med den mest moderne utrustningen er tilintetgjort. Etter 14 dager var 30 000 fiendtlige soldater tatt til fange, drept eller såret bare i Quang Tri-provinsen.

GERILJAENS VIKTIGE ROLLE

Enkelte aviser har framstilt det som om det er slutt med geriljakrigføringen, nå er det liksom bare regulær krigføring. Vietnameserne understreker at i dagens krig spiller alle kampformene sin viktige rolle. De regulære troppene tvinger Saigon-troppene ut av basene sine, slik at de blir mulig å bekjempe. De utgjør også støt-troppene for å gjøre gjennombrudd på viktige steder.

Geriljaen frigjør landsbygda. De tar politistasjonene, kommunikasjonslinjer og vaktposter. På denne måten blir Thiens administrasjonsnett fullstendig knust!

Nylig fikk vi eksempel på hvordan de regulære styrkene fungerer som støt-tropper for geriljaen. Under stormene mot Kontum måtte Thieu flytte store troppekonsentrasjoner bort fra Mekong-deltaet til Kontum,

for å forsvare byen. Dette gjorde det lettere for geriljaen å frigjøre store deler av Mekong-deltaet.

VIETNAM – ETT LAND!

Amerikanerne hevder at de må intensivere terroren, fordi Vietnam blir invadert av Nord-Vietnam. Denne løgnen er bare et påskudd for å kunne øke krigføringen, i ly av at det er en »forsvarskrig». Det var Geneve-avtalen av 1954 som satte opp den 17. breddegrad som en demarkasjonslinje. Meningen med denne linjen var at den skulle markere hvor partene i krigen mellom Vietnam og Frankrike skulle avvæpnes. Geneve-avtalen understreker at den 17. breddegraden ikke måtte betraktes som en territorial grense, som kunne skape to stater i Vietnam. Det vietnamesiske folket har heller aldri bedt om at Vietnam skal deles, det er bare amerikansk krigspropaganda.

Fascismen gror i NATO

»Landets mest begavede ungdommer i sine beste år ble mishandlet og kastet gjennom vinduet ut på gata. Gulv, dører, og vinduer i soverommene var tilsølt med blod. Laknene også. Angrepet mot soverommene og slagsmålet tok nesten to timer. 1000 politimenn omringet 400 ungdommer. Det var som en okkupasjonsarme, som et angrep mot en fiendtlig arme. . . » Det er den tyrkiske forfatteren Yasar Kemal som beskriver politirazziaen mot et studentehjem i Istanbul etter demonstrasjoner mot USAs 6. flåte 17. juli 1968!

Den tyrkiske grunnloven av 1961 sikret i ord folket visse borgerlig-demokratiske rettigheter. Realiteten siden den gang har vært at folket har måttet føre beinharde kamper for å gi disse rettighetene et konkret innhold. De måtte slåss mot det innenlandske borgerskapet, mot utenlandske kapitalinteresser og NATO.

1968: Arbeiderne ved flere utenlandskeidde fabrikker (bl.a. NATO-eide) streiket for bedre arbeids- og lønnsforhold, store studentdemonstrasjoner mot USA-imperialismen.

1969: streiker og generalstreiker, fabrikkokkupasjoner, demonstrasjoner en hel uke mot USAs 6. flåte (etter det ble det slutt på flåtebesøkene), 20 000 lærere demonstrerte i Ankara, streik ved NATOs institusjoner – arbeiderne med parolen »ned med USA-imperialismen«, 156 000 lærere boikottet undervisningen i 4 dager.

1970: Bondedemonstrasjoner i over 80 byer, streiker, fabrikkokkupasjoner, 120 000 arbeidere i demonstrasjoner mot myndighetenes forsøk på å kneble den progressive fagforeningen DISK til fordel for regjeringskontrollerte fagforeninger, det revolusjonære ungdomsforbundet DEV GENC nådde 30 000 medlemmer.

1971: Fabrik-, jord- og universitetsokkupasjoner, osv.

Kampene ble stadig mer politisk bevisste og gikk ut over de økonomiske og sosiale kravene. Styrken lå i bredden – svakheten lå i mangelen på en enhetlig ledelse.

REAKSJONEN

Makthaverne satt ikke med hendene i fanget overfor disse folkelige aksjonene. Hver eneste streik, hver eneste fabrikkokku-

pasjon og demonstrasjon ble møtt med massiv polititerror. Politiske mord på åpen gate ble stadig mer vanlige. Fascistiske grupper organiserte treningsleire for reaksjonens ungdommer, der de lærte å »oppløse, angripe og beskytte seg mot demonstrerende kommunister«. I mars 1971 kom hærens endelige maktovertakelse, og opptrappingen til det rene fascistdiktaturet vi ser i dag startet.

IMPERIALISMEN

Opp gjennom 1960-åra etablerte store utenlandske selskaper seg i Tyrkia. Særlig amerikanske og vest-tyske – men også østblokk-landene deltok (Jawa og Skoda). De utenlandske selskapene driver med samleproduksjon – for å utnytte den billige

Gavfølget til en student som ble skutt ned på åpen gate.

arbeidskraften – og utnytting av naturforekomster. Standard Oil utvinner mineralolje som selges tilbake til Tyrkia med 135 % fortjeneste.

Militærstøtten fra NATO og USA har økt voldsomt fra 1970, og de tyrkiske militærutgiftene har steget med over 30 %. Nixon lovet nylig 30 mill. dollar som disse arbeidende 22 000 amerikanske »militære rådgivere« forteller også sitt.

ASSOSIERT MED EEC

Siden 1963 har Tyrkia vært assosiert med EEC. Etter de nylig framskutte planene, skal landet bli fullt medlem i 1986. I dag arbeider det over 400 000 tyrkere i EEC-landene, først og fremst i Vest-Tyskland. Uten de 470 mill. dollar som disse arbeiderne sendte hjem det siste året, ville den tyrkiske økonomien brutt helt sammen.

Innenlands er arbeidsløsheten stadig stigende. Matvareprisene steg 18 % i fjor, i Ankara og Istanbul var økningen 23 %. Alt mens utenlandske investeringer stadig øker.

NY FRONT

Kampen mot imperialismen føres på stadig flere områder i Norge. En arbeidsgruppe til støtte for Tyrkias folk er nettopp danna. (Adresse: Postboks 2718, St. Hanshaugen, Oslo).

Vern arbeidsplassene – stem NEI

75 % av arbeidsplassene i Norge er i bransjer som produserer for hjemmemarkedet. Mesteparten av disse er samla i små og mellomstore bedriftsenheter, altså de som er mest utsatt for oppkjøp og nedlegging i EEC. I dag har vi muligheter til å hindre dette med vernetoll på utenlandske varer, subsidier av vanskeligstilte bedrifter og ved konsesjonslovene som hindrer hvem som helst å etablere virksomhet i landet. Disse lovene strider mot Romtraktaten, det er å favorisere enkelte parter. I EEC skal alle konkurrere på like fot, heter det. I Frankrike førte dette til at 20 % av bedriftene i den elektriske bransjen og 30 % av

tekstilindustrien var nedlagt etter 5 år i EEC.

Mange sier vi ikke vil ha noen sjanser utenfor p. g. a. den høye tollene på eksportvarer. Morgenbladet slo for en stund siden fast at det praktisk talt ikke hadde vært toll på papirprodukter fra Norge til EEC-land. Det vil ikke bli innført nye tollgrenser mellom de landene som før var med i EFTA, selv om noen går inn i EEC. Dessuten har Norges eksport til EEC-landene hele tida økt.

Eksportindustrien vil ikke bli hemmet om vi står utenfor, de høye tollmurene som tilhengerne prøver å skremme med vil i

verste fall være som før.

Sør-Italia er et tydelig eksempel på hvordan arbeidsplasser i utkants-EEC tas vare på. Arbeidsløsheten er enorm; Italia har i dag over 1 mill. arbeidsløse. Særlig rammer dette befolkninga i sør, hvor det mange steder omtrent ikke finnes menn i arbeidslørd alder igjen, de er fremmedarbeidere lenger nord.

EEC-medlemskap er en enorm trusel mot norsk små-industri som produserer for hjemmemarkedet. 75 % av arbeidsplassene er i slike bransjer og de vil ikke kunne vernes i EEC.

I EEC vil den norske staten ikke ha andre maktmidler for å verne arbeidsplassene mot oppkjøp og nedlegging enn vennlige henstillinger. Den eneste måten vi kan gjøre det på er å hindre medlemskap.

Hvorfor landegrensener ?

Norsk sjølråderett. Er det isolasjon, rasehat og hovmod? EEC-tilhengerne prøver å framstille det slik. Og det er smart propaganda, høyrefolk støtta rasehatet og nasjonalismen til Hitler før krigen, og de veit godt at folk hata dem for det.

Vi vil ha sjølråderett, fordi det motsatte av sjølråderett er ikke samarbeid, men underleggelse av imperialismen. Vi revolusjonære arbeider for å frigjøre verden fra utsuging og undertrykking. Sosialismens endelige mål er at grenser mellom folk skal utslettes, at verdens folk skal smelte sammen. Men da må alle stå likt, da er det ikke plass for imperialister som bare vil bryte gjennom nasjonalgrensene for å hente ut profitt også fra andre land enn sine egne.

HVA VIL EEC-MEDLEMSKAPET BETY FOR NORGE?

Det skal være fri etableringsrett, står det i Romatraktaten. De eneste som har noe å etablere seg for er kapitalistene, for dem blir det fritt. Friheten består i at landene ikke kan nekte utenlandske selskaper å kjøpe opp eller bygge bedrifter på området sitt, alle kapitalister skal stå likt. Og hvem er tjent med det? — De største kapitalistene, monopolkapitalen i Sentral-Europa.

Fra dagens EEC kan vi hente massevis av eksempler på at monopoler er i ferd med å legge under seg all industri. I bilbransjen har Volkswagen kjøpt opp NSU, Auto-Union,

BMW og Mercedes. NSU har igjen samarbeidsavtale med Citroen, som igjen eies 50 % av Fiat. Fiat har igjen kjøpt opp Maserati, Autobianca og Lancia. Daimler-Benz har nå monopol på lastebiler og busser, etter en rekke oppkjøp. I rustningsindustrien og i den kjemiske industrien ser vi det samme.

Disse monopolene utgjør en enorm makt, og de er i stand til å bestemme folkets levevilkår og bosted slik det passer deres »frie etablering». Et skremmende eksempel på dette ser vi i Italia, der de italienske bankene har funnet ut at det er mer lønnsomt å investere i Vest-Tyskland og andre EEC-land enn i hjemlandet. Italienske banker investerer alene mer i andre EEC-land enn samtlige EEC-land gjør i Italia. I

dag har Italia en million arbeidsløse.

VIL DE REVOLUSJONÆRE HELLER HA NORSKE ENN UTENLANDSKE KAPITALISTER I NORGE?

Ja, vi er imot at selskaper skal investere i utlandet og trekke ut profitt og undertrykke folk i andre land. Vi er imot at Borregaard skal ha fabrikk i Brasil, vi er imot at Jørgen S. Lien skal investere i Nord-Irland, vi er imot at Askim Gummivarefabrikk skal drive fabrikk i Malaysia. *Det har aldri vært i noe lands fordel å bli utsatt for imperialistisk undertrykking, det har alltid økt fattigdommen og undertrykkingen i de utbyttede landene.* Og det har ført til utallige kriger.

Derfor er vi også imot at Norge skal legges åpent for de europeiske monopolene. I dag har Norge konsesjonslover, og vi har muligheter for å vedta andre lover som begrenser utenlandske selskapers rettigheter i Norge. Disse lovene må vi kvitte oss med hvis Norge skal med i EEC.

HER . . .

HVA SKAL DU GJØRE

EEC-sommeren

Det er innspurt i EEC-kampen, men sommeren står for døra. Dette kan bli et avbrekk i kampen og derfor har Røde Garde kontaktet formannen i Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid, Georg Vaagen, for å høre hvordan de vil unngå dette avbrekket.

Union-tilhengerne har planer om å oversvømme landet med sin propaganda i sommer og ta i bruk såkalte »Ja-busser» for å nå folk. Hva har AKMED tenkt å gjøre i den forbindelse?

Vi skal ta opp kampen så vi ikke blir svar skyldig. »Ja-bussene» skal virke mot sin hensikt. Det er vi som har politikken, de har bare intetsigende slagord. Vi skal møte bussene der de er og gjennom saklig politisk argumentasjon skal vi vinne folk over på vår side. Folk skal få se hva vår politikk står for og hvilket selskap tilhengerne representerer. Ja-møter skal bli nei-møter. Det legges stor vekt på at arbeidet blir holdt gående i alle feriekukene.

Reaksjonen kommer ikke til å ta ferie, men hva med EEC-motstanderne; de har vel behov for en hvil?

Vi skal ta med oss politikken på ferien. EEC-tilhengerne har pengene; de leier Manpowers folk i sin kampanje, de opererer med timebetaling til folk som står på stand

og de disponerer reklamebyråene og storparten av avisene. De har de økonomiske midlene, men vi har fotfolket. Vi har laget »EEC-pakker». De inneholder aviser, plakater o.l. og kan bestilles hos AKMED, Uranienborgveien 11. Det er viktig å ta med seg en slik pakke og spre materialet til folk der en er på ferie.

Det virker som all »EEC-opplysning» i radio, TV, aviser osv. er lagt opp nettopp slik at den skal virke kjedelig og uinteressant på folk. Er det ikke fare for at de skal føle seg forstyrret om vi kommer med vår propaganda også når de har ferie?

Våre aktivister er på ferie, folk er på ferie og når folk ligger og slapper av på en badestrand eller en campingplass, er det klart at vi må bruke andre metoder for å nå dem. Metoder som er forskjellige fra de vi bruker når vi f. eks. prater med et menneske på arbeidsplassen. Jeg kan tenke meg at det å tenne et bål og sitte rundt det og spille gitar og syng anti-EEC-viser er en bra måte

å skaffe kontakt med folk på. Det vil samle mange og skape en hyggelig stemning. Gjennom allsang og andre kollektive arrangementer kan vi knytte folk til oss, diskutere med dem og f. eks. spre materialet i vår »EEC-pakke». Jeg tror folkelig kultur er nøkkelordet vi må bruke i vårt arbeid i sommer.

Hva med de spesielle kulturgruppene som er opprettet, hvor blir de å finne i sommer?

De skal besøke festivalene (Kongsberg, Molde og Haugesund) og en del campingplasser og badestrender. Ved hjelp av teater, sang, musikk, appeller o.l. skal de bruke disse stedene til å manifestere vår motstand mot EEC. Det viktigste for EEC-kampen er imidlertid at alle motstanderne er å finne der folk ferierer.

Ungdommens rolle i EEC-kampen? En del tilhengere påstår at de ikke skal ta standpunkt fordi de ikke har stemmerett.

Det er dagens ungdom som er morgendagens voksne. De har rett til å avgjøre om de vil bo i et land under EECs imperialistiske innflytelse eller ikke. De er i besittelse av en mektig skapekraft og fantasi som har hjulpet oss i vår kamp utallige ganger, og ungdommens støtte i sommer er viktig for utfallet av vår felles kamp.

Må vi stille opp alternativ for å si nei til EEC? Det er faktisk EEC-tilhengere som har prøvd å spille et billig poeng på det også. Det er klart at vi ikke må stille opp noe alternativ til en tenkt situasjon i framtida, dagens situasjon er et alternativ, og når situasjonen krever det skal vi så visst legge andre på bordet. I dag holder det å si **NEI TIL UNION, JA TIL NORSK SJØLRÅDERETT!**

Et alternativ til EEC

Hvis folkeavstemninga avviser EEC-medlemskap, mener vi det er mulig for folket å ta offensiven mot monopolkapitalen, det vil si at vi begynner å stille krav og kjempe gjennom saker i våre interesser. Vi kan da kjempe for en situasjon som er et langt bedre alternativ til EEC enn dagens Norge.

SJØLBERGING OG AVFOLKNING

Hvis vi skal slippe å leve på andres nåde, og være i stand til å sikre en viss sjølstendighet, må vi sørge for at landet blir mer sjølberga på mat og andre varer. En forutsetning for dette, er at avfolkinga stoppes. Fiskeri- og jordbruksbefolkninga må få

trygge leveforhold.

Bønder og fiskere er i dag svært nedgjelda. Bøndenes gjeld steg med over 60 % fra 1945 og fram til i dag. Vi skal gjennomføre aksjoner mot tvangsauksjoner, vi må kjempe for ettergivelse av all gjeld for bøndene.

Andre viktige krav å tvinge igjennom er:

- Bort med momsen
- 50 miles fiskerigrense
- Strenge restriksjoner mot bygging på dyrka eller dyrkbar mark
- Kommunene må få større innflytelse over budsjettet sitt
- Kommunikasjonene må bedres, blant annet gjennom bedre jernbaneutbygging.

SKAPES . . .

VERDIENE

INDUSTRIEN

Den norske industrien er i dag prega av rask monopolisering. Fabrikker nedlegges, produksjonen konsentreres og flyttes til utlandet. Store deler av storindustrien i Norge eksporterer råvarer i stedet for maskiner og maskindeler.

Vi skal møte nedleggelsene og monopoliseringa med okkupasjoner av bedrifter, streiker og andre aksjoner. Vi skal slåss for oppgivelse av bedrifter i utlandet, og forbud mot utenlandsk oppkjøp av norske bedrifter. Nordsjøøljen må til Norge. I dag blir det importert varer som Norge sjøl kunne produsere like bra. Det er ingen grunn til at vi ikke kan være sjølberga på klær, sko og andre viktige varer.

NATO

I dag er NATO-medlemskapet den viktigste skampletten på sjølråderetten. Gjennom NATO kan amerikanske tropper invadere Norge, hvis «den amerikanske militære sjef» skulle «mene at regjeringen i . . . ikke har kapasitet til å nedkjempe slike uroligheter på en effektiv måte eller i tide». (OPLAN 100-1)

Vi må kjempe for å få Norge ut av denne imperialistmakten.

NORGE-

ET PROGRESSIVT LAND

I dag er Norge et haleheng til USA i de fleste utenriksaker. På UNCTAD konferansen i vår gikk Norge imot at de fattige nasjonene skulle få hjelp til å utvikle egen handelsflåte. Dette er ikke det norske folkets vilje. Folkets solidaritet med undertrykte nasjoner blir stadig demonstrert. Men hittil har mye av denne solidariteten blitt misbrukt gjennom innsamlingsaksjoner og misjonsvirksomhet.

Norge bør utvikle handelsforbindelser med flest mulig land etter prinsippet om gjensidig fordel. Norge må sette inn sine krefter for å støtte folkenes frigjøring i verden. Vi må utvikle samkvemet med progressive land som Nord-Vietnam, Nord-Korea, Chile, Tanzania, Albania og Kina. Gjennom FN og dens organisasjoner må Norge være en støtte for de fattige og undertrykte land. Vi må støtte folkenes opprør mot supermaktene.

ER DETTE MULIG UNDER KAPITALISMEN?

Så lenge rikfolket hersker i samfunnet, vil alle disse parolene gå mot herskerklassens interesser. Det betyr at vi må stå sterkt og kjempe for hver tomme av framgangen. Flere av disse parolene har blitt kjempa gjennom i andre kapitalistiske land. F.eks. går regjeringen i Island inn for 50 miles fiskerigrense, flere sør-amerikanske land har 200 miles grense. I flere land blir nå utenlandske oljemonopoler satt på døra. Å presse gjennom en langt mer progressiv utenrikspolitikk har også vist seg mulig flere steder.

Avgjørende for utfallet av kampene er at den fronten som i dag eksisterer mot EEC ikke får bryte sammen etter folkeavstemninga. Alle forsøk på å oppløse motstandsorganisasjonene eller å gjøre dem til nye partier må skarpt avvises.

Vil EEC hindre KRIG?

det er at de ikke har noen handel seg i mellom og derfor ikke er avhengige av å ha noen politisk kontroll over hverandre.

HVA SLAGS SAMARBEID ER EEC?

»Endelig er gamle arvefiender forenet i et økonomisk samarbeid. Nå skal det bli slutt på krigingen.» Dette er en del av uniontilhengernes fraser for EEC. De mener Norge må inn i Europa for å bevare freden. Dette er blank løgn og skremsels-propaganda.

Før den andre verdenskrig hadde Tyskland og Polen et godt økonomisk samarbeid. Likevel var invasjonen av Polen et av Tysklands første trekk under krigen. Hvorfor? Jo, det var spørsmål om den politiske makta. Tyskland hadde ingen garanti for at de fikk disponere Polens råvarer etter at de startet krigen. Polen hadde som kjent en forsvarsavtale med England. For å være på den sikre siden, røvet Tyskland til seg den politiske kontrollen ved hjelp av militær makt.

Ingen kan si at ikke Sovjet og Tsjekkoslovakia samarbeidet før 1968. Tsjekkoslovakia forsynte Sovjet med tung-industri og de var nært bundet sammen politisk og militært i COMECON; det øst-europeiske

EEC. Tsjekkerne ble utnyttet og da de kjempet for en viss selvstendighet, kom den russiske hæren. Russerne var i ferd med å miste den politiske kontrollen og gjenvant den med et militært overgrep på Tsjekkoslovakia.

Albania og Italia hadde handelssamarbeid, kulturelt samarbeid og politisk samarbeid før 1939, likevel rykket italienerne inn i Albania. Dette er nok et eksempel på at et imperialist-land bruker militærapparatet for å opprettholde den politiske kontrollen og forsvare sine kapitalinteresser. Imperialistene har alltid tatt i bruk militærapparatet som en ekstrem løsning når de mister det politiske grepet på et land. Brasil og Etiopia har aldri vært i krig. Grunnen til

EEC har en økonomisk avtale med en del afrikanske land: »Yaounde-avtalen». Denne avtalen har ført til at de assosierte landene har blitt råvare-reservoarer og markeder for EEC. EECs monopolkapital trekker svær profitt på bekostning av folket i disse landene. Belgia var i krig med Congo i 1960. Frankrike var i krig med Algerie fram til 1962 og er i dag i krig med Tschad. Tyskland finansierer den portugisiske undertrykkelseskrigen mot frigjøringsbevegelsene i Angola, Mosambique og Guinea-Bissau. Felles for alle disse krigene er at EEC-landene har hatt stort samarbeid med disse landene, likevel har de gått til krig mot dem. Grunnen har alltid vært at EEC-landenes økonomiske interesser har vært truet og alltid har EEC-landene brukt militærapparatet for å få den politiske kontrollen. Klarer kan det ikke bli: Bratteli & co. tilbyr oss et samarbeid med en imperialistisk maktblokk. Det er på tide at disse »fredselskende» menneskene innser at vi ikke er interessert!

HVORFOR KOM TYSKERNE I 1940?

Hvorfor tok nazistene Norge i 1940? Var det for å sikre seg baser overfor England, som så mange har hevdet? Eller var det for lettere å kunne ta Sovjet?

Det siste motbeviste de sjøl. Norge spilte ingen rolle under Tysklands angrep på Sovjet. Det første blir også litt meningsløst når vi tenker på at de hadde hele Frankrike, Belgia, Nederland og Danmark. Norge ble da heller ikke brukt som base mot England.

I 1945 var det 400 000 tyskere i Norge. Grunnen til denne enorme okkupasjons hæren var hverken den norske motstandskampen eller overflod på soldater. Grunnen var først og fremst at Norge leverte mange av de mest livsviktige råstoffene til nazistenes krigsmaskin. Mot slutten av krigen var Norge tyskernes eneste leverandør av svovel, 200 000 tonn om året. Norge skaffet 20 000 tonn kobber, 150 000 tonn ferrolegeringer, 30 000 tonn aluminium, 75 % av Tysklands behov for molybden, de fikk jernprodukter, gummivarer og mye annet.

For tyskerne var disse leveransene livsviktige. Likevel ble de ikke stoppet av hjemmefronten. I boka »6. kolonne?» hevder Helge Krog at hele krigen kanskje kunne vært stoppet flere måneder før hvis de norske leveransene hadde blitt stoppet. Likevel ble de aldri det.

Hjemmefrontens menn kjempet med livet som innsats under hele krigen. De gjorde en

Hjemmefrontkarene utafør Odd Fellowgården i Oslo, 1945. Merk arbindene!

stor innsats for å hindre at norsk ungdom ble mobilisert til tysk tjeneste, de kjempet mot den nazistiske indoktrineringen og holdt motet opp i det norske folket. Men hjemmefrontledelsen og den norske regjeringen sendte aldri ut parolen om sabotasje av den krigsviktige industrien. Parolen var: Hold hjulene i gang. Høyesterettsjustitiarius og seinere leder for Hjemmefronten, Paal Berg, bad 17. april om at kronprinsen over

radio burde oppfordre folk til å »avholde seg fra sabotasje og ødeleggelsehandlinger». Kongen svarte at »ingen kan vente at jeg eller kronprinsen skal oppfordre folket til lydighet mot tysk myndighet.»

I følge naziprogrammet skulle Norge rykkes 50 år tilbake i materiell utvikling. Norge skulle bli et stort tysk oppland, en leverandør av råvarer til den sentraliserte melleuropeiske foredlingsindustri. Få

Idrettsfolk blir knebla!

»Vårens vakreste eventyr» – Holmenkollstafetten, ble enda «vakrere» i år enn ellers. Vel 10 av lagene hadde en eller flere løpere med »nei til EEC» på drakten. Røde Garde har snakket med en av dem.

Hvorfor løp du med »nei til EEC» på trøya?

Jeg er EEC-motstander og driver aktivt arbeid mot EEC til daglig. Det var helt naturlig at jeg skulle markere min EEC-motstand også som idrettsungdom.

Du regnet vel med å bli møtt med argumentet »idrett og politikk hører ikke sammen?»

Joda. Men hvis du går litt inn på det argumentet, vil du oppdage at du blir regnet som »upolitisk» hvis du er enig med skipsrederne og direktørene i idrettsledelsen. Det ble f. eks. ikke gjort noe med de funksjonærene i stafetten som gikk med »Ja til EF»-merker. Er du derimot uenig med dem, er du straks politisk, og det er ikke lov. Vart lag ble disket.

Vet du om flere idrettsfolk som har vært utsatt for samme behandling?

Det mest kjente eksemplet er vel fra sommerolympiaden i 1968, da de to fargede 200 m løperne John Carlos og Tommie Smith nektet å la seg bruke som glansbilder for USA. De sto på seierspallen med svarte hansker og knyttede never da den amerikanske nasjonalsangen ble spilt. Etterpå sa Tommie Smith, »vi er svarte og er stolte over det. Det hvite Amerika aksepterer oss bare i vår egenskap av olympiske mestre. Vi blir bare godkjent hvert 4. år.»

Tommie Smith og John Carlos ble utvist fordi de hadde »krenket de grunnleggende prinsipper for god idrettsånd og skikkelig opptreden». Det var den erkereaksjonære CIO-presidenten Avery Brundage som sto

norske kapitalister hadde interesse av dette, mange av dem gikk derfor med i hjemmefronten. Men de holdt hjulene i gang, de ville sikre seg profitten. Nazistene trykket opp pengesedler til en kostnad av 13 øre for tusen kroner, som de betalte for varene med. Folket fikk betale både for leveransene til krigsmaskinen og kapitalistenes profitt.

HVORFOR TAR VI OPP DENNE BOKA NÅ?

Fordi den avviser Brattelis og Willochs tullprat om at Norge er så ubetydelig at vi må være glade for at vi i det hele tatt får være med i EEC. For monopolene i Europa betyr norske råvarer like mye i dag som i 1940.

– Og for oss betyr friheten like mye.

Kjøp denne boka, den utgjør absolutt noe av det beste som er kommet på Pax forlag. Prisen er 12,50, boka har 96 sider.

bak dette.

Et annet eksempel er at da noen fotballspillere på 2. divisjonslaget Frigg skrev under på et opprop for å støtte innsamlingen til PRR, gikk et lån til klubben på 80 000 i vasken. Lederen for et stort Oslo-firma som egentlig skulle ordne lånet, støtta tydeligvis ikke folket i Vietnam, og trakk seg ut da oppropet ble offentliggjort i pressa.

Arrangørene og politiet brukte vold mot dere, hva var det som skjedde?

Militærpolitiet og vekslingsdommere holdt løpere igjen med slag i magen, lyskespark og beinkrok og prøvde å rive av dem merkene. En løper ble stoppet midt på etappen sin, dradd inn i en politibil og fratatt stafett-pinnen under påskudd av at det var en ulovlig demonstrasjon. I alt ble 5 lag disket.

Hva tror du er grunnen til at det ble reagert så hardt mot dere? Både i Birkebeinerløpet i februar, og nå sist i 10 miles orienteringa i Sverige, var det flere som løp med »nei til EEC»-merker, men ingen av disse ble disket?

Grunnen til de harde midlene må være at

det var Aftenposten og idrettsklubben Tjalve som arrangerte stafetten. Aftenposten er for EEC, og Tjalve har en temmelig reaksjonær ledelse. Det er f.eks. ikke lov for jenter å bli medlem i klubben, og de nekter jenter å løpe i Holmenkollstafetten. Det har vært forsøk på å forandre reglene i klubben, men det har blitt avvist bl.a. med at jentene ville ødelegge den gode ånden i klubben!

Arrangørene sa det var en ulovlig demonstrasjon. Var det det?

Det er en helt tåpelig påstand. Det ville være det samme som å si at alle som går med merker mot EEC daglig, demonstrerer ulovlig. Skulle ikke idrettsungdom like så godt som skoleelever, studenter, arbeidere, bønder, husmødre osv. kunne gå med merker mot EEC?

Vi skal ikke la oss skremme av EEC-tilhengerne, og jeg vil oppfordre all progressiv idrettsungdom over hele landet til å ta opp EEC-spørsmålet i sine klubber. Delta på idrettsarrangementer også som EEC-motstandere, det er bare tilhengerne som tjener på at vi motstandere holder kjøft.

Visegruppa PS holder til i Oslo, og har fire medlemmer. De er amatører, jobber alle sammen ved siden av, men har deltatt på plata »Slutt opp kamerat«. De opptrer på åpne møter og reiser mye rundt med visene sine.

Røde Garde har hatt en samtale med dem om deres viser, folkelig kultur og andre saker.

På NGS landsmøtet gikk en opp under EEC-debatten og sang en anti-EEC vise som et innlegg. Den loftet humoret og kampgløden kraftig opp. Også andre steder dukker det nå opp progressive sanger. Snapper dere opp slike, eller lager dere egne viser?

Vi satser nå på egne viser, men ut fra det vi lærer fra kampen og det som foregår i Norge i dag. Før vi kan si oss ferdige med ei vise må vi prøve den blant folk, diskutere teksten, ta imot kritikk og rette på det vi finner dårlig. Som du sier dukker det opp viser og nye grupper, og det tror vi henger sammen med at det er stort behov for at det blir spilt annet enn mye av den dårlige kulturen popverdenen og massemedia presenterer. Kampen mot EEC har også sveiset folk mer sammen og lagt grunnlaget for en ny folkelig kultur.

P.g.a. dette oppsvinget i kulturen med forfattere som Stig Holmås, Tor Obrestad, visegruppene, tidsskriftet Profil osv. har diskusjonen om hva folkelig kultur er, også breidd seg, deres mening?

Det er ikke lett å svare på, det er egentlig et omfattende begrep. Kan si det er alt fra fele og gammeldans til det som har oppstått i folket og har tradisjoner i folks bevissthet. Du har for eks. disse småbrukervisene som husmennene sang sammen som trost for det

elendige livet de førte under godseierens styre. Vi har også kampsangene som ble skapt tidlig i dette århundre. Da var det en sanger som vandret rundt i landet og framførte visene, men ble kastet i fengsel av den grunn. Det samme hadde vel skjedd om vi stilte oss opp ved Stortinget med noen av våre viser.

Det vi ser er at den folkelige kulturen forandrer seg etter hvor hard klassekampen er, og hvordan forholdene er i landet. 20-30 åra var et rikt kapittel i folkets kultur. Allsang som ble brukt i tog og andre steder sveiset folk sammen, og mye nytt ble produsert av kjente og ukjente forfattere.

Det er mange musikere som drømmer om å bli stjerner, og ved det framheve seg sjøl, men det er ikke riktig mener vi. Målet med den kulturen vi sprer, må være at den er til hjelp for vanlige folk. Det er ikke kjente eller enkeltpersoner som skaper historien, men massene, og de har ikke bruk for kunstnere som lager kultur for å tilfredstille sin egen intellektuelle trang. De kunstnerne som lever videre i folks bevissthet, er de som har sett at deres arbeid er en del av hele folkets liv og kamp for en bedre tilværelse. Men vi må understreke at det ikke er noen

fastlåst oppskrift på hva som er folkelig kultur. Vi har for eks. Alf Prøysen som ikke var noen kampsanger, men tok opp små episoder og problemer folk kjenner seg igjen i, og det gjør at han vil bli husket i lange tider.

Hvordan ser dere på pop?

Den utviklet seg vel som et opprør mot den etablerte »Doris Day«-stilen massemedia kjørte ut på 50-tallet. Det var spiren til det nye »ungdomsopprøret« med provos og hippies. Det som talte mest var formen og bare den var god, kunne teksten handle om hva som helst. Slik er situasjonen i dag også,

PS

selv om det selvfølgelig fins mange bra tekster. En av de anklagene vi retter mot popen er dens stjernerdyrking. Det passiviserer ofte slik at folk i stedet for å spille selv blir tilhørere. Derfor haper vi at det framover blir dannet mange flere grupper på de lokale stedene slik at vi kan komme bort fra disse diskotekene. Mange lar seg skremme av at alt skal være så teknisk bra, men de må huske at slikt øves opp under samspillet. Men det er viktig å ikke glemme tekstene, tenk på den politiske sida, ei vise er ofte like mye verdt som 100 taler.

Progressive plater

Det er slett ikke bare i Norge og Sverige at den progressive kulturen har framgang. I mange land oppstår nye band og visegrupper, og stadig flere av de »etablerte« gruppene utvikler seg politisk. Forlaget Oktober har nylig fått inn en del plater fra Irland og fra USA. På det private og uavhengige selskapet »Paredon« fins det 10 forskjellige LP-er. Det er 2 plater som er tatt opp blant frigjøringsstyrkene i Vietnam, plater fra Angola, Mosambique og mye annet bra. Spesielt vil jeg framheve plata »FTA – Songs of GI's resistance«. Det er sanger fra og om anti-krigs-bevegelsen blant de amerikanske soldatene. Visene er delvis tatt opp inne i militærleirer. De synges av Barbra Daine, som er god, og hun hjelpes også godt fram av syngende, klappende og ropende soldater. På visa »Go tell it on the mountain« har hun en hyllest til sitatboka til Mao, og blir møtt av

entusiastisk trampklapp og tilrop fra soldatene. Det er inspirerende å høre hvordan den revolusjonære bevegelsen spres over hele verden, særlig når det er midt i Nixons krigsmaskin. Med mange sanne soldater kommer folkemorderne ikke langt!

Fra Irland har vi fått 5 LPer og en single. De skildrer IRAs kamp mot engelsk imperialisme, de karrige forholda irske bønder og arbeidere

lever under, solidariteten med de som er sperret inne i konsentrasjonsleirene. Noen låter er prega av gammel, irsk folkemusikk, noen er viser som synges rundt på pubene både i nord og i sør. Alt i alt gir de et sterkt uttrykk for det irske folkets motstand mot utenlandsk undertrykkelse. Plateomslagene er like militante som visene. En av dem heter »Guns and Songs of the IRA« (IRAs viser og våpen), og forsida prydes av et stort våpenarsenal.

Prisene på disse platene er også nokså folkelige, LPene ligger mellom 27 og 35 kroner.

THIS IS FREE BELFAST!
Irish Rebel Songs of the Six Counties
Sung by 'The Men of No Property' in Belfast

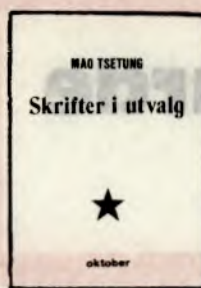
**OM KAMPEN I IRLAND
MACGURRAN,
kr 2.**

En av lederne for IRA var i Norge og holdt denne talen i flere studentersamfunn. Daglig leser vi om «den grønne øya», men opplysningene er som regel hentet fra reaksjonære kilder. Derfor er dette heftet viktig for å forstå hva som skjer.

**RØDE FANE
Kr. 5 (78 s.)**

Nå har ml-bevegelsen fått sitt teoretiske tidskrift. Det tar bl. a. opp det kommunistiske partiet, begynnelsen til en klasseanalyse av Norge, grundige artikler om EEC og mulighetene for revolusjonære stormer i kampen.

**MAO TSETUNG
SKRIFTER I UTVALG
Kr. 20.**

Denne boka har i lengre tid vært å få på svensk, men nå har Oktober Forlag gitt den ut. 40 av de viktigste arbeidene til Mao finner du her, arbeider som har betydd mye for utviklingen av den norske ml-bevegelsen.

**PROLETARIATETS
DEMOKRATISKE
DIKTATUR
av Tron Øgrim
Oktober**

Vi ml-ere sier vi er for proletariatets diktatur, hva er det? Er det piggetråd og konsentrasjonsleirer, undertrykkelse og forfølgelser? Denne artikkelen viser på en utmerket måte at dette diktaturet betyr mye større frihet enn vi kan tenke oss under kapitalismen.

Bestill fra: *Forlaget OKTOBER,*
Boks 8379, Hammersborg, Oslo.

Per Sivle:

«STREIK»

Boka «Streik» av Per Sivle er kommet ut på nytt. Den kom ut første gang i 1891. I motsetning til 1890-åras forfattere skreiv Sivle om arbeidsfolks kår og deres kamp mot undertrykkene, sett fra arbeidernes side. Streiken boka handler om, broyt ut blant sagbruksarbeiderne i Drammen i 1881. Sivle var den gang redaktør for ei Drammensavis, og opplevde streiken på nært hold.

Verdens Gang, som på den tida var ei liberal avis, forklarer hvorfor streiken broyt ut slik: «Med de daarlige Tider, som indtraf i Drammen for nogle Aar siden, blev Sagbrugsarbejdernes Løn betydelig nedsat. Nu, da Forholdene har bedret sig for Arbejdsherrerne, har Arbejdere syntes, at ogsaa de burde have lidt godt deraf. Der er opstaaet Misfornøjelse og de har forlangt højere Løn. Forrige Mandag nedlagde Sagbrugsarbejderne ved Sagene ved Landfald Bro sit Arbejde...» (VG 28/6-81)

Dagbladet kunne fortelle at: «Torsdag havde Streiken antaget storartede Dimensioner og man antager at ca. 3000 Arbejdere var paa Benene... Politiet klarte ikke å gjøre noe med de Streikende. Militære, 124 mann med 4000 skarpe skudd, ble utkommandert mot arbeiderne... men henvend kl. 9 begynde Arbejderne at anfalle Patuljerne med Puksten. De retirerende Soldater forfulgtes af en Sværm Arbejdere,

som hylende og skrigende, fulgt af en flok Gadegutter, uafsladelig kastede Sten paa Soldaterne. Militæret samlede sig nu paa Torvet, og her opstod en Gadekamp, som i Voldsomhet kanske er enestaende i vort Land.» (Dagbladet 24/6-81)

Soldatene klarte ikke å spre massene, og etter 20-30 mislykte bajonettangrep ble det gitt ordre til å skyte på arbeiderne, 5 skudd ble avfyrt. En ble drept på stedet og en sara i beinet, seinere døde to til av bajonettstikk. Aftenposten og Morgenbladet konstaterer med tilfredshet at skuddene spredde massene, sjøl om noen døde, så: «... som sagt vi beklager ikke, at de er faldne, de vil for lang Fremtid virke afskrekkelige for alle Ligesindede.» (Aftenposten 27/6-81)

Dette skriver Sivle om i «Streik», og han tar konsekvent arbeidernes standpunkt. På en levende måte beskriver han sagbruksarbeidernes liv. Han viser at opprør mot kapitalistene er en nødvendig og bra ting. I beskrivelsen av sjølve streikekampene gir han en god analyse av klassestaten som borgerskapets redskap: presten vil snakke arbeiderne til rette i kirka, politiet arresterer de streikende, militæret skyter dem, dommerne dømmer dem – og avisene hetser mot streiken. Jo, vi kjenner det igjen.

Noen anmeldere i borgerpressa mente at boka ikke beskrev forholdene i Norge riktig

og at Sivle karrikerte borgerskapet (et vanlig angrep på progressiv litteratur), men stort sett ble boka ikke anmeldt. Seinere er «Streik» blitt «glemt» av borgerskapet og sosialdemokratiet. Det samme gjelder den progressive delen av Sivles forfatterskap (f. eks. dikten «Nørg», «Heis oss et rødt...», «Babrikoff», «Arbeideren» osv.)

Det hører også med til historia at Stortinget i 1904 fratok Sivle ei diktergasje han hadde fått i flere år. Han var sjuk og fattig og diktergasjonen var det eneste han hadde å leve av. Tapet av den førte til at Sivle begikk sjølmord i 1904.

LES SIVLES STREIK!

fortsatt fra siste side

opprør. Den viser oss også hvordan det var folkemassene og ikke overklassen i Norge som for alvor kjempet for den nasjonale sjølråderetten. Amund var et sjeldent eksempel på en lavadelsmann som gikk i folket tjeneste.

En av grunnene til nederlaget var da også at det ikke fantes materiale til en ledelse for opprøret som var kjent med fiendens militære og politiske kunnskaper i stor nok grad til å vende det mot fienden. En hær av frie bønder som måtte tenke på avlinga som råtna på åkrene var heller ikke det beste å gjennomføre langvarige beleiringer med, så lenge det ikke fantes en organisasjon som kunne forene produktivt arbeid med militært.

Trass i feil, trass i nederlaget, bor vi likevel føre opp denne bonderevolusjonen som en av forløperne for dagens bevegelse for nasjonal sjølråderett og for en sosialistisk revolusjon. De som sier at revolusjon er fremmed for det norske folket tar feil. Revolusjon er like norsk som gråstein.

hg.

Røde Garde

Avisa til SUF(m-l)

c/o Klassekampens distribusjon,
Boks 6179 ETTERSTAD, Oslo 6.
Postgiro 20 60 68.

adresse:

Overklassens historieskrivere vil ha oss til å tro at vårt lands historie er skapt gjennom fredelig klasse-samarbeid. På skolene blir historia før 1814 stort sett ei historie om kongerekka. Men faktum er at det i denne tida er *unntaket* at det *ikke* foregår en eller annen form for bondereising i landet. Lange tidsavsnitt er preget av åpen krig mellom folkemassene og herskerne. Vi skal her fortelle litt om en av disse reisningene. Vi kan kalle den *bonderevolusjonen 1436-38*.

Bonderevolusjonen 1436-38

FREMMEDELDELSE, UTSUGING, MOTSTAND.

1400-tallet var ei tid den danske undertrykkinga av Norge blei sterkere enn før. Hele embedsverket var på danske hender, og danske adelsmenn og futer utpinte bondene. Oppå de gamle skattene som adelen hadde påtvunget folket blei det lagt nye.

Denne undertrykkinga kunne ikke annet enn å avle motstand og opprør. I Sverige, hvor forholda var de samme, slo opprøret først ut i åpen flamme. I 1443 reiste Engelbrekt Engelbrektsson bonder og bergfolk til kamp mot danske og tyske futer. Opprøret blei kronet med seier, og sjøl om den svenske overklassen blei de fremste til å dra nytten av det, vant det svenske folket en seier som skulle få varig betydning for Sveriges sjølstendighet.

AMUND BOLTS NASJONALE REISNING.

Det var forbindelser mellom de svenske opprørerne og deres meningsfeller i Norge. Den fremste av dem var lavadelsmannen *Amund Sigurdsson Bolt*. Han reiste bondene over store deler av Østlandet til kamp mot fremmedveldet og utplyndringa. Opprøret hadde derfor både et nasjonalt og sosialt program. Så sterke var opprørerne at adelen ble tvunget til en regelrett våpenstillstand, og Amund Sigurdsson og hans 24 bondeombudsmenn forhandla som likeverdige partnere med adelsmennene. På dette tids-

punkt var med andre ord statsmakta, i hvert fall på Østlandet på sett og vis flytende. Den danske statens væpna representanter i Norge kunne ikke knuse de væpna opprørerne, og var tvunget til å forhandle. Mulighetene for en seier lik den svenske var ikke langt unna. Forhandlingene førte til at de fleste danske utsendingene skulle reise fra landet.

Opprørerne godtok å vente på innfriing av kravene. Det ga motstanderne tid til å områ seg, og den indre styrken i bondehæren blei uthult. Bondene holdt riktig nok bispegården i Oslo, og høvedsmannen på Akershus fikk «både døde menn og såra» da han forgjeves forsøkte å innta den.

Men stillingen blei uholdbar og opprøret

blei tvunget i kne. Opprørerne fikk gå i fred under lofte om aldri å reise seg mer mot øvrigheta. Amund Sigurdsson sjøl blei tilbudt Færøyene som len, men noen kilder sier at han ble drept kort tid etter. Vinningene som var oppnådd mot utenlandske embetsmenn sto likevel ved lag. Noe knusende nederlag kan en derfor ikke snakke om.

HALLVARD GRÅTOPP REISER OPPRØRSFANEN PÅ NYTT

Bondenes opprørstrang var heller ikke stogga. En telemarksbonde som blir kalt

Hallvard Gråtopp samla en ny bondehær i 1438. Fra Seljord, Kviteseid, Ulefoss, Bamble og Gjerpen og andre bygder omkring slutta de seg til ham. Først jagde de en av de få danske futene som ennå satt i landet etter forliket i 1437, nemlig futen i Skiensysle. Det sies at de herjet og plyndret hos adelslekta Galle på Brunla, og til sist marsjerte de mot Oslo for å «forderve og skade» byen. De fikk med seg folk fra Lier, og folk fra Aker og Bærum nekta å betale skatten og gikk med «Gråtoppen». En av førerne i dette området var Gudmund Helgesson som var en av de fremste blant Amunds menn i 1436. Men Hallvard Gråtopp's bondehær blei knust av adelens profesjonelle krigere. Nå satte reaksjonen inn for fullt. Drøye bøter blei ilagt bondene. Det sier noe om masseopplutninga i opprøret at hver mann i Telemark «både rik og fattig, ung og gammel, så vel den som satt heime som den som med Gråtoppen løp» måtte ut med ei ku eller gode skinn til Gallelekta. Enkelte mista garden eller måtte ut med drepende store bøter.

Opprøret var knust, men minnet om opprørslederen Hallvard lever i folketradisjonen i Telemark helt opp til i dag.

BETYDNINGA AV BONDEREVOLUSJONEN 1436-38 OG HVORFOR DEN TAPTE.

Bonderevolusjonen under Amunds og Hallvards ledelse viser oss klart at det norske folk slett ikke er født med «ei folkesjeb» som lar seg underkue i det uendelige uten å gå til

fortsetter side 11

Käthe Kollwitz